

Zakończenie kontroli podatkowej w firmie, cz. IV

Prawnik radzi O efektach kontroli, możliwościach obrony przez przedsiębiorcę rozmawiamy z radcą prawnym Jarosławem Hałoniem, partnerem w Kancelarii Radców Prawnych Hałoni & Kucharski sp.p.

- W poprzednich odcinkach przedsięwzięliśmy proces postępowania kontrolnego u przedsiębiorcy. W jaki sposób kończy się takie postępowanie? - W tej kwestii musimy odróżnić postępowanie kontrolne prowadzone w ramach procedury opisanej w ordynacji podatkowej - takie postępowanie prowadzone jest przez naczelnika urzędu skarbowego, od postępowania prowadzonego na podstawie ustawy o kontroli skarbowej - to postępowanie prowadzi z kolei urząd kontroli skarbowej. Przepisy odmiennie regulują zasady zakończenia obu tych postępowań.

Zacznijmy w takim razie od ordynacji podatkowej - w jaki sposób kończy się kontrola podatkowa prowadzona przez urząd skarbowy?

Przepisy ordynacji stanowią, iż przebieg kontroli dokumentowany jest w protokole kontroli. Protokół jest sporządzany w dwóch kopiach, z których jeden pracownicy urzędu powinni przekazać kontrolowanemu przedsiębiorcy - przepis mówi, że kontrola zostaje zakończona w dniu doręczenia protokołu kontroli.

Zatem, dostajemy protokół i co dalej?

Warto szczegółowo zapoznać się z takim protokołem, bo zawarte w nim ustalenia mogą mieć istotny wpływ na naszą sytuację w przyszłości. Jeśli nie zgadzamy się z zapisami protokołu, uznajemy np., że jakaś czynność wykonana w ramach postępowania nie została dostatecznie przejrzyście opisana, możemy złożyć swoje zastrzeżenia, bądź wyjaśnienia. Mamy na to 14 dni od dnia, w którym doręczono nam protokół.

Na nasze zastrzeżenia urząd także musi zareagować w ciągu

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

14 dni, zawiadamiając nas o sposobie rozpatrzenia naszych wniosków.

Założmy, że nasze zastrzeżenia zostaną uwzględnione, co dzieje się potem. Czy to już koniec naszych zmagani z fiskusem?

Niestety, najczęściej nie. Formalne zakończenie kontroli podatkowej nie musi oznaczać automatycznie zakończenia działań wobec podatnika. Ustalenia poczynione w trakcie kontroli stanowią w zasadzie punkt wyjścia do dalszych działań, tzn. postępowania podatkowego, które najczęściej kończy się decyzją potocznie nazywaną „wymiarową”. Można zatem powiedzieć, że postępowanie kontrolne, choć najbardziej dotkliwe z punktu widzenia funkcjonowania firmy, stanowi jedynie preludeum dla dalszych działań i problemów z organami podatkowymi. Dlatego też tak ważne jest, aby już na etapie postępowania kontrolnego zadbać o należyte przygotowanie materiałów i, o ile zachodzi taka konieczność, korzystać z przysługujących nam uprawnień, choćby do składania zastrzeżeń.

A jak w takim razie wygląda sytuacja w postępowaniu prowadzonym przez urząd kontroli skarbowej?

W ramach tego postępowania

możemy mieć do czynienia z dwoma rodzajami rozstrzygnięć kończących prace kontrolujących. Organ kontroli może wydać decyzję, bądź też dokument, który ustawa określa mianem wyniku kontroli. Ten ostatni dokument pojawia się np. w przypadku, gdy w ramach kontroli skarbowej nie stwierdzono u podatnika nieprawidłowości, a także gdy podatnik w trakcie kontroli skorygował deklarację i rozliczył zaległości wykryte w ramach postępowania.

Czy to oznacza, że pomimo wszczęcia postępowania kontrolnego, podatnik ma możliwość korygowania deklaracji?

To jest ciekawe rozwiązanie, które daje spore szanse podatnikom. Przepisy zobowiązują organ kontrolny, aby przed wydaniem decyzji lub wyniku kontroli wyznaczył kontrolowanemu siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego. Jest to realizacja zasady zapewnienia stronie czynnego udziału w każdym stadium postępowania kontrolnego - organ kontrolny zobowiązany jest nie tylko zapewnić stronie czynny udział w każdym stadium tego postępowania, lecz także, przed jego zakończeniem, umożliwić wypowiedzenie się co do zebranych w nim dowodów i materiałów. Analogicznie zatem do postępowania prowadzonego w ramach procedury przewidzianej w ordynacji podatkowej, także w tym przypadku mamy w tym przypadku mamy możliwość polemiki z kontrolującymi jeszcze przed zakończeniem postępowania.

Jakie działania możemy podjąć w ramach tej procedury?

Organ prowadzący

postępowanie powinien umożliwić nam wgląd do całości materiału dowodowego zgromadzonego w ramach postępowania. Warto też pamiętać, że na nasze działania mamy jedynie 7 dni - wskazany w ustawie termin jest bowiem terminem ustawowym, czyli takim, którego nie można skracać ani wydłużać.

W praktyce przyjmuje się jednak, że jeśli wypowiemy się po upływie terminu, ale jednak przed wydaniem decyzji, czy wyniku kontroli, to organ powinien nasze wyjaśnienia rozpatrzyć.

W ramach wyznaczonego kontrolowanemu terminu może on zgłaszać nowe środki dowodowe, czy też wnioskować o rozszerzenie analizy dotychczas zebranych materiałów i, o ile nasze sugestie mogą mieć wpływ na sprawę, organ zobowiązany będzie je uwzględnić.

Chciałbym też wskazać, że siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego jest ważny także z punktu widzenia konsekwencji karnoskarbowych. Kodeks karnoskarbowy wyłącza bowiem odpowiedzialność za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe wobec osoby, która złoży skuteczną korektę deklaracji podatkowej wraz z uzasadnieniem przyczyny korekty i w całości uiszczył podatek. Termin na zapoznanie się ze zgromadzonym materiałem jest właśnie tym momentem, w którym przepisy dają nam możliwość złożenia korekty deklaracji. Jeśli zatem, analizując zebrany przez kontrolujących materiał dowodowy, dojdziemy do wniosku, że ich ustalenia są zasadne i rzeczywiście doszło do zanizienia zobowiązania podatkowego, wówczas mamy

możliwość złożenia w tym czasie korekty i rozliczenia zaległości, co może nas uchronić od odpowiedzialności karnoskarbowej.

A jak powinniśmy się zachować, jeśli efektem kontroli jest decyzja, z której wynikać będzie, że mamy zaległość podatkową?

W takiej sytuacji służy nam pełna ścieżka odwoławcza, analogiczna do tej, jaką możemy prowadzić wobec urzędu skarbowego. Od decyzji UKS przysługuje nam odwołanie, które składamy w terminie 14 dni. Istotne jest, aby pamiętać, że w zależności od tego, kto wydał naszą decyzję, zmienia się właściwość organu drugiej instancji. Jeśli decyzję wydał dyrektor urzędu kontroli skarbowej, wówczas właściwym będzie dyrektor izby skarbowej. Jeśli natomiast decyzję wobec podatnika wydał Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, wówczas odwołanie nam nie przysługuje. W tej sytuacji służy nam natomiast wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ten organ.

Ile czasu mamy na przygotowanie odwołania i czy powinniśmy je przekazać także pracownikom organu, który wydał decyzję w pierwszej instancji?

Na sporządzenia odwołania mamy 14 dni od dnia, w którym doręczono nam decyzję. Oczywiście w tym czasie nasze

odwołanie nie musi fizycznie wpłynąć do organu, wystarczy, że nadamy je pocztą poleconą w urzędzie pocztowym na terenie kraju. Pismo adresujemy do organu drugiej instancji, jednakże składamy, czy też wysyłamy, na adres organu, który wydał skarżoną decyzję, czyli do organu pierwszej instancji. Ma to na celu usprawnienie procedury, gdyż po pierwszej organ pierwszej instancji - zapoznając się z argumentacją zawartą w naszym odwołaniu - może przyznać nam rację i we własnym zakresie zmienić decyzję w trybie tzw. samokontroli. Po drugie, organ ten dysponuje kompletnymi aktami sprawy i otrzymując odwołanie przekazuje całość dokumentacji do wyższej instancji.

Na zakończenie proszę jeszcze wyjaśnić, co możemy zrobić jeśli także decyzja organu drugiej instancji nie będzie dla nas korzystna?

W Polsce obowiązuje sądowa kontrola decyzji administracyjnych, co przekłada się na prawo złożenia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Na to mamy z kolei 30 dni od dnia, w którym doręczona zostanie nam decyzja organu drugiej instancji. Ponieważ jednak kontrola sądowo-administracyjna jest bardzo obszerną materią, być może przedstawimy ją szerzej Czytelnikom w jednym z następnych artykułów.

Prawnik pomoże w kłopotach

Prowadzisz firmę i masz problemy? Wyślij e-mail z pytaniem pod adres: redakcja@prasa.gda.pl Prawnicy - specjaliści od prawa pracy i prawa

gospodarczego - doradzą na łamach, jak wybrnąć z trudnej sytuacji. Pomogą zinterpretować przepisy prawa. Odpowiedzi na pyatnia zamieścimy na łamach.

Lektury z szuflady biurka

To chęć szczerą robi z Ciebie menedżera

Nie matura, lecz lektura wydawnictwa Onepressu robi z Ciebie lidera biznesu - zdaje się trawstować dawne oficerskie powiedzenie gliwicka oficyna. Oto jej trzy ostatnie propozycje...

„Obudź w sobie lidera” - namawia Robert Jasiński, doradzając w poradniku - zgodnie z obietnicą zawartą w podtytule - jak przejąć kontrolę nad swoim życiem i odnieść sukces. To książka wspierająca każdego, kto ukierunkowany jest na samodzielnie wypracowane

szczęście i sukces. Do walki z ciągłym brakiem czasu, zmieniającymi się wiecznami priorytetami i działaniem w stresie przystępujemy, opierając się na koncepcji „świadomego przywództwa osobistego”, opartej na siedmiu filarach budujących postawę człowieka, który niezależnie od zajmowanego stanowiska, roli życiowej czy statusu materialnego może przejąć kontrolę nad własnym losem.

Oryginalnym wsparciem dla walczącego o żółą koszulkę li-

dera może być lektura książki „Rabin i CEO. Wskazówki dla lidera biznesu XXI wieku” przygotowanej przez duet: Thomas D. Zweifel i Aaron L. Raskin. Najpierw mnożą się w niej pytania: co czyni człowieka naprawdę wielkim liderem czy jak nabrać przekonania, że jest się stworzonym do kierowania ludźmi? Odpowiedzi trzeba szukać wprost i między i wierzeniami, znajdując je w starożytnej tradycji żydowskiej i zawierającą autorem, którzy przeło-

żyli ponadczasowe prawdy bezpośrednio na realia współczesnego biznesu.

Znacznie prostsza - choć równie barwna... - jest lektura poradnika „Kierownik w instytucji publicznej. Znajdź swój własny, skuteczny styl zarządzania”. Radosław Hancewicz postawił na praktykę, w daleki od idealizowania i naiwności sposób opisując problemy z zarządzaniem w instytucjach publicznych w naszym kraju. Ponad 250 porad i odpowiedzi

to materiał do przemyślenia i przymierzania go do dotychczas stosowanych rozwiązań. Z drugiej strony pozycja ta

uświadamia, jak... niewiele trzeba, żeby być skutecznym menedżerem. N

